

DRŽAVNO NATJECANJE IZ POVIJESTI

4. SKUPINA: 20. STOLJEĆE

ŠKOLSKA GODINA: 2016. / 2017.

ČETVRTAK, 11. SVIBNJA 2017.

10:00 – 11:00

ZAPORKA: _____

OIB: _____

BROJ BODOVA:

50	
----	--

POSTOTAK RIJEŠENOSTI ISPITA: _____

ČLANOVI PROSUDBENOG POVJERENSTVA:

1. _____
2. _____
3. _____

(mjesto i nadnevak)

NAPUTCI:

1. Imate 60 minuta za rješavanje ispita.
2. Odgovore u ispitu upisujete na za to predviđena mjesta. Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno ju pročitajte.
3. Ispit pišite plavom ili crnom kemijskom olovkom. Pišite čitko. Nečitki odgovori bodovat će se s 0 bodova.
4. Osobna imena i prezimena te geografska imena pišite izvorno prema udžbenicima odobrenim od MZOS-a u šk. g. 2014./2015.
5. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati
6. Možete koristiti list za koncept tijekom rješavanja ispita. List za koncept predviđen je kao pomoćni list i on se neće bodovati. U omotnici zajedno s ispitom predajete i list za koncept.
7. Želimo Vam mnogo uspjeha!

I. U zadacima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Pažljivo pročitajte pitanje i zaokružite slovo ispred točnog odgovora.

1. Koje godine Mahatma Gandhi dolazi na čelo Indijskog nacionalnog kongresa ?

- a) 1918.g.
- b) 1919.g.
- c) 1920.g.
- d) 1921.g.

1	
---	--

2. Kako se zvao papa koji je tijekom I. svjetskog rata pozivao zaraćene strane na zaustavljanje sukoba i sklapanje pravednog mira?

- a) Benedikt XV.
- b) Ivan XXIII.
- c) Lav XIII.
- d) Pavao VI.

1	
---	--

3. Kada je izbio ustanak poljskih Židova u Varšavskom getu koji su njemačke vlasti surovo ugušile?

- a) travanj 1943.g.
- b) svibanj 1944.g.
- c) travanj 1945.g.
- d) svibanj 1943.g.

1	
---	--

4. Kada je general Francisco Franco objavio kraj građanskog rata u Španjolskoj ?

- a) 14. ožujka 1939.g.
- b) 5. travnja 1939.g.
- c) 11. svibnja 1939.g.
- d) 1. travnja 1939.g.

1	
---	--

5. Tko je bio predsjednik Vlade demokratskog jedinstva, formirane u kolovozu 1991.g.?

- a) Josip Manolić
- b) Nikica Valentić
- c) Franjo Gregurić
- d) Hrvoje Šarinić

1	
---	--

6. Koji je hrvatski general, zajedno s generalom Antom Gotovinom, pravomoćnom presudom haškog suda oslobođen svih optužbi i pušten na slobodu 2012.g.?

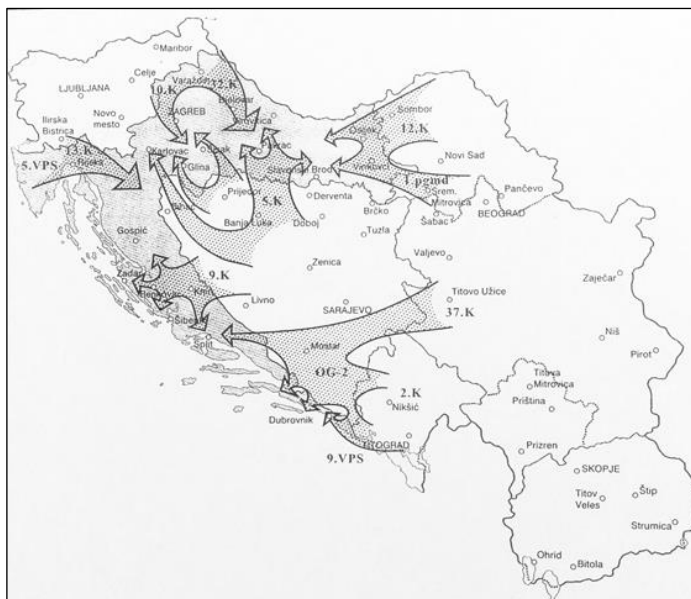
- a) Dario Kordić
b) Ivan Čermak
c) Mladen Markač
d) Mirko Norac

1	
---	--

7. Kako se zvao ratni plan oružanih snaga SFRJ (prikazan na slici), čiji su elementi upotrebljeni u organiziranim napadima JNA na Hrvatsku u rujnu 1991.g.?

- a) Romanija
b) Sutjeska 2
c) Kopaonik
d) Sutjeska 1

1	
---	--

8. Kojem udruženju pripada skupina prikazana na fotografiji ?

- a) fašistički odredi
b) ustaški odredi
c) četnički odredi
d) nacistički odredi

1	
---	--

9. Tko je obnašao funkciju ministra obrane u vladi Republike Hrvatske u vrijeme intervencije JNA u Sloveniji i naredio potpunu pripravnost štabova civilne zaštite?

- a) Martin Špegelj
b) Šime Đodan
c) Gojko Šušak
d) Pavao Miljavac

1	
---	--

II. U sljedećim zadacima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Tri od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

10. Povežite hrvatske umjetnike i njihova djela

3	
---	--

1. ____ Krsto Hegedušić
2. ____ Ivan Meštrović
3. ____ Antun Augustinčić

- A) Rudar
- B) ban Josip Jelačić
- C) Grgur Ninski
- D) Hlebinska škola
- E) kralj Tomislav
- F) Proljetni salon

11. Povežite glavninu oružanih snaga JNA sa navedenim hrvatskim bojištima

3	
---	--

1. ____ Kninski korpus
2. ____ Novosadski korpus
3. ____ Užički korpus

- A) Banovina i pokupsko bojište
- B) Sjevernodalmatinsko bojište
- C) Istočnoslavonsko bojište
- D) južno bojište
- E) Lika i Kordunsko bojište
- F) Karlovačko bojište

III. U sljedećim zadacima odgovorite na pitanja tako da na praznu crtu upišete odgovarajuću riječ ili broj.

12. Kako se naziva politički progon lijevo orijentiranih intelektualaca i komunističkih simpatizera, tzv „lov na vještice“ u SAD početkom 50-tih godina XX. stoljeća?

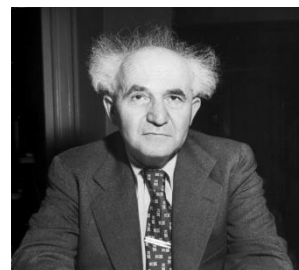
1	
---	--

13. Kako se zvao novi britanski premijer koji je naslijedio W. Churchilla na konferenciji u Potsdamu? (puno ime i prezime)

1	
---	--

14. Kako se zove osoba prikazana na fotografiji, jedan od osnivača države Izrael i prvi premijer Republike Izrael? (puno ime i prezime)

1	
---	--

15. Kako se zvao seljački književnik i vođa HSS-a iz Podravine, prikazan na slici, ubijen u ustaškom logoru 1942.g.? (puno ime i prezime)

1	
---	--

16. Kako se zvao župnik iz Šćitarjeva kraj Zagreba, kojem je jeruzalemski memorijalni centar Yad Vashem posthumno dodijelio priznanje „Pravednika među narodima“ zbog pomaganja brojnim Židovima tijekom progona od strane ustaških vlasti u NDH? (puno ime i prezime)

1	
---	--

17. Kako se zvao prvi hrvatski cjelovečernji zvučni film i tko je bio reditelj tog filma? (puno ime i prezime autora, ime filma)

1	
---	--

18. Kako se zvao časnik (pukovnik) JNA koji je, uz Veselina Šljivančanina, osuđen na Međunarodnom sudu za ratne zločine u Haagu za zločine na Ovčari? (puno ime i prezime)

1	
---	--

19. Koji je general zbora HV preuzeo zapovjedništvo na Južnom bojištu u travnju 1992.g.? (puno ime i prezime)

1	
---	--

20. Kako se zvala vojna operacija HV na prostoru južnog bojišta, provedena početkom srpnja 1992.g. kojom je deblokiran Dubrovnik?

1	
---	--

IV. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene činjenice, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 4. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 4. najmlađi.

21. Kronološki poredaj događaje u Hrvatskoj i Jugoslaviji u međuratnom razdoblju

A _____ Memorandum HSS-a Društvu naroda

B _____ Lički (Velebitski) ustanak

C _____ Oktroirani ustav

D _____ Zagrebačke punktacije

2	
---	--

22. Kronološki poredaj sportske događaje u Drugoj Jugoslaviji

2	
---	--

- A _____ Univerzijada, Zagreb
B _____ Zimske olimpijske igre, Sarajevo
C _____ Europsko prvenstvo u atletici, Split
D _____ Mediteranske igre, Split

23. Kronološki poredaj događaje povezane s hrvatskom emigracijom u drugoj polovici XX. st.

2	
---	--

- A _____ pokušaj oružanog ustanka tzv. Bugojanske skupine u srednjoj Bosni
B _____ otmica američkog zrakoplova
C _____ u Torontu se osniva Hrvatsko narodno vijeće
D _____ ubijen Bruno Bušić

24. Koji niz određuje pravilan kronološki slijed događaja na početku drugog svjetskog rata?

1	
---	--

- a) SSSR napada Finsku → Njemačka napada Norvešku → Italija objavljuje rat V. Britaniji i Francuskoj → SSSR napada Rumunjsku
b) SSSR napada Finsku → SSSR napada Rumunjsku → Njemačka napada Norvešku → Italija objavljuje rat V. Britaniji i Francuskoj
c) SSSR napada Finsku → Njemačka napada Norvešku → SSSR napada Rumunjsku → Italija objavljuje rat V. Britaniji i Francuskoj
d) Njemačka napada Norvešku → SSSR napada Finsku → Italija objavljuje rat V. Britaniji i Francuskoj → SSSR napada Rumunjsku

25. Koji niz određuje pravilan kronološki slijed događaja iz prvog svjetskog rata?

1	
---	--

- a) bitka na planini Cer → Londonski ugovor → Dardanelska ekspedicija → bitka kod Jutlanda
b) bitka na planini Cer → bitka kod Jutlanda → Dardanelska ekspedicija → Londonski ugovor
c) Londonski ugovor → bitka na planini Cer → Dardanelska ekspedicija → bitka kod Jutlanda
d) bitka na planini Cer → Dardanelska ekspedicija → Londonski ugovor → bitka kod Jutlanda

V. Sljedeće zadatke riješite uz pomoć izvornog povijesnog teksta ili slikovnog prikaza.

26. Pozorno pročitaj povijesni izvor i odgovori na postavljena pitanja.

„ (...) Sanjam da će se jednog dana ova nacija uzdići i živjeti pravo značenje načela na kojemu je utemeljena: Držimo da su te istine same po sebi jasne – da su svi ljudi stvoreni jednaki. Sanjam da će jednog dana na crvenim brežuljcima Georgije sinovi bivših robova i sinovi bivših robovaslika moći zajedno sjesti za stol ljudskog bratstva. Sanjam da će jednoga dana čak i država Mississippi koja se kupala u znoju od vrućine ugnjetavanja biti preobražena u oazu slobode i pravde. Sanjam da će moje četvoro male djece jednog dana živjeti u državi u kojoj ih neće prosuđivati po boji njihove kože nego po njihovom karakteru... (...)“

A) Gdje je i kada održan skup na kojem je Martin Luther King izrekao ovaj govor? (mjesto i godina)

1	
---	--

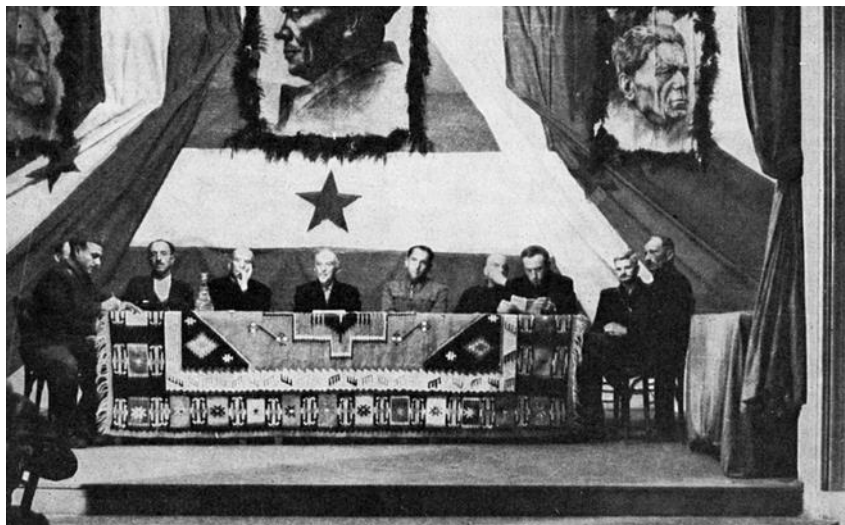
B) Kako se zvala Afroamerikanka koja je svojim postupkom u autobusu pokrenula prosvjede i borbu za građanska prava Afroamerikanaca u SAD, a u čiju obranu je stao M. L. King 1955.g.? (puno ime i prezime)

1	
---	--

C) Koje je godine Martin Luther King dobio Nobelovu nagradu za mir?

1	
---	--

27. Pozorno pogledaj prikazanu fotografiju i pročitaj izvorni tekst a zatim odgovori na postavljena pitanja.

...“Da je ovisilo o svima njima, Jugoslavija – a to znači i Hrvatska – bila bi Hitlerov vazal. (...) Da je o njima ovisilo, ne bi danas Hrvatska i ostale zemlje Jugoslavije išle ususret pobjedi, slobodi i ljepšoj budućnosti, ne bi se Jugoslavija danas ubrajala u savezničke zemlje, u pobjednički blok Sovjetskog Saveza, Engleske i Amerike. (...) Hrvatska je svojom borbom stekla pravo na samoodređenje, pravo da upravlja sobom, da ima svoj Sabor (...), i da ima svoju narodnu vladu. (...) I mi, drugovi, udaramo sada temelje i počinjemo izgrađivati slobodnu, demokratsku Federativnu Državu Hrvatsku, kao ravnopravnu članicu Demokratske Federativne Jugoslavije. (...) Živjela slobodna, ujedinjena i demokratska Federalna Država Hrvatska!...Živio Hrvatski Sabor! ... Živjela naša narodna vlada na čelu s maršalom Jugoslavije drugom Titom. (...)“

- A) Kada je i gdje održan događaj prikazan na fotografiji i opisan u tekstu? (točan datum početka i kraja događaja, mjesto)

1	
---	--

- B) Tko je tada obnašao funkciju sekretara CK KPH (autor izvornog teksta)? (puno ime i prezime)

1	
---	--

- C) Unutar ZAVNOH-a osnovan je Srpski klub vijećnika ZAVNOH-a. Tko je bio predsjednik Srpskog kluba vijećnika? (puno ime i prezime)

1	
---	--

28. Pozorno pogledaj fotografije i pročitaj izvorni tekst, a zatim odgovori na postavljena pitanja.

...“ Što se tiče onih izdajnika koji su se našli unutar naše zemlje , u svakom narodu posebice – to je stvar prošlosti. Ruka pravde, ruka osvetnica našeg naroda dostigla je već ogromnu većinu, a samo jedan mali dio uspio je pobjeći pod krilo pokrovitelja van naše zemlje. “...

A) Tko je izrekao navedni izvorni tekst i kada? (puno ime i prezime, mjesec i godina)

1	
---	--

B) Kako se zvao zapovjednik savezničkih snaga u Sredozemlju, britanski feldmaršal, koji je naredio predaju civilnih i vojnih izbjeglica partizanima, kod Bleiburga u svibnju 1945.g.? (puno ime i prezime)

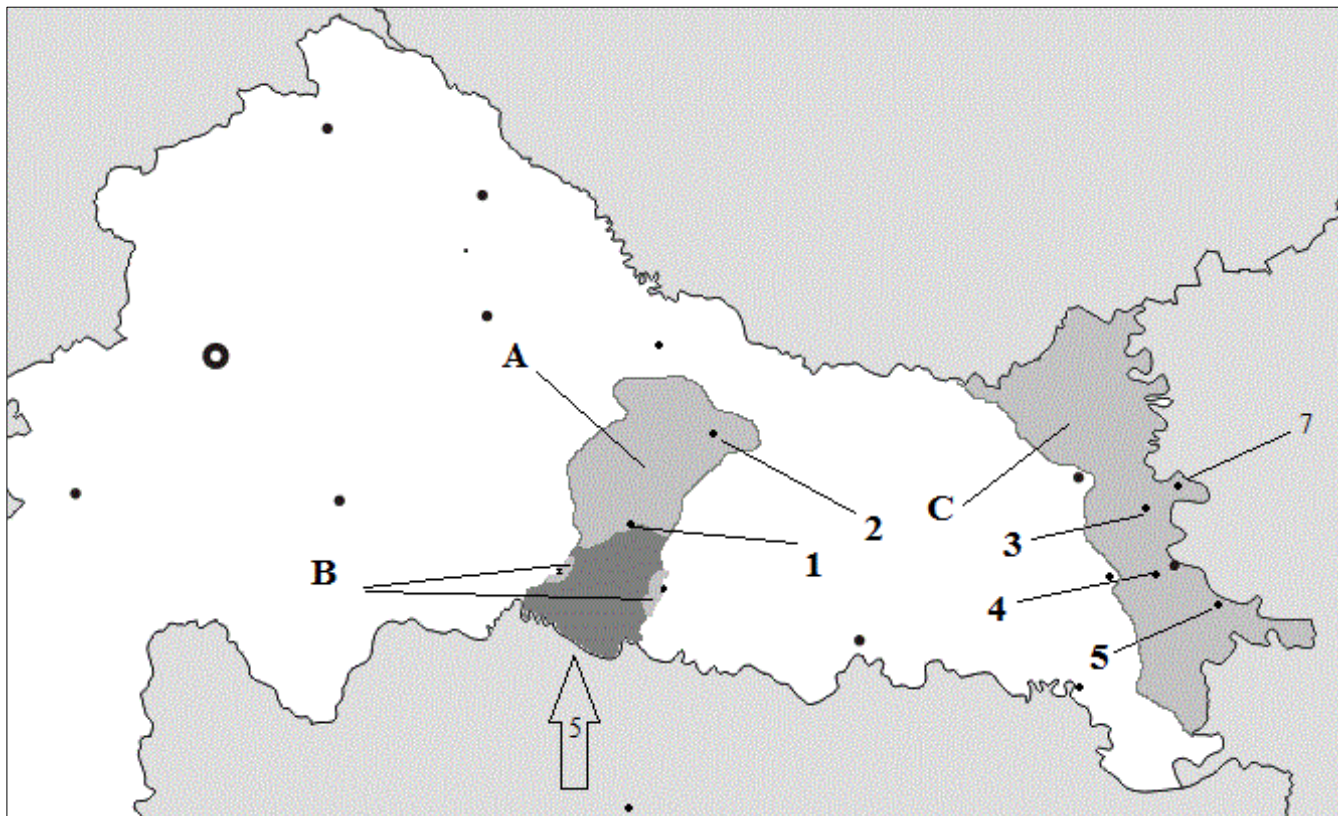
1	
---	--

C) Kako se naziva gerilski pokret vojnika bivše NDH koji su se, nakon završetka rata, mjestimice opirali i sukobljavali s komunističkim vlastima na prostoru Hrvatske do početka 50-tih godina?

1	
---	--

VI. Sljedeće zadatke riješi uz pomoć slijepe karte.

29. Pozorno proučite prikazanu kartu Slavonije u Domovinskom ratu i odgovorite na postavljena pitanja.

A) Kako se naziva vojna operacija HV koja je imala za cilj osloboditi prostor označen slovom A?

1	
---	--

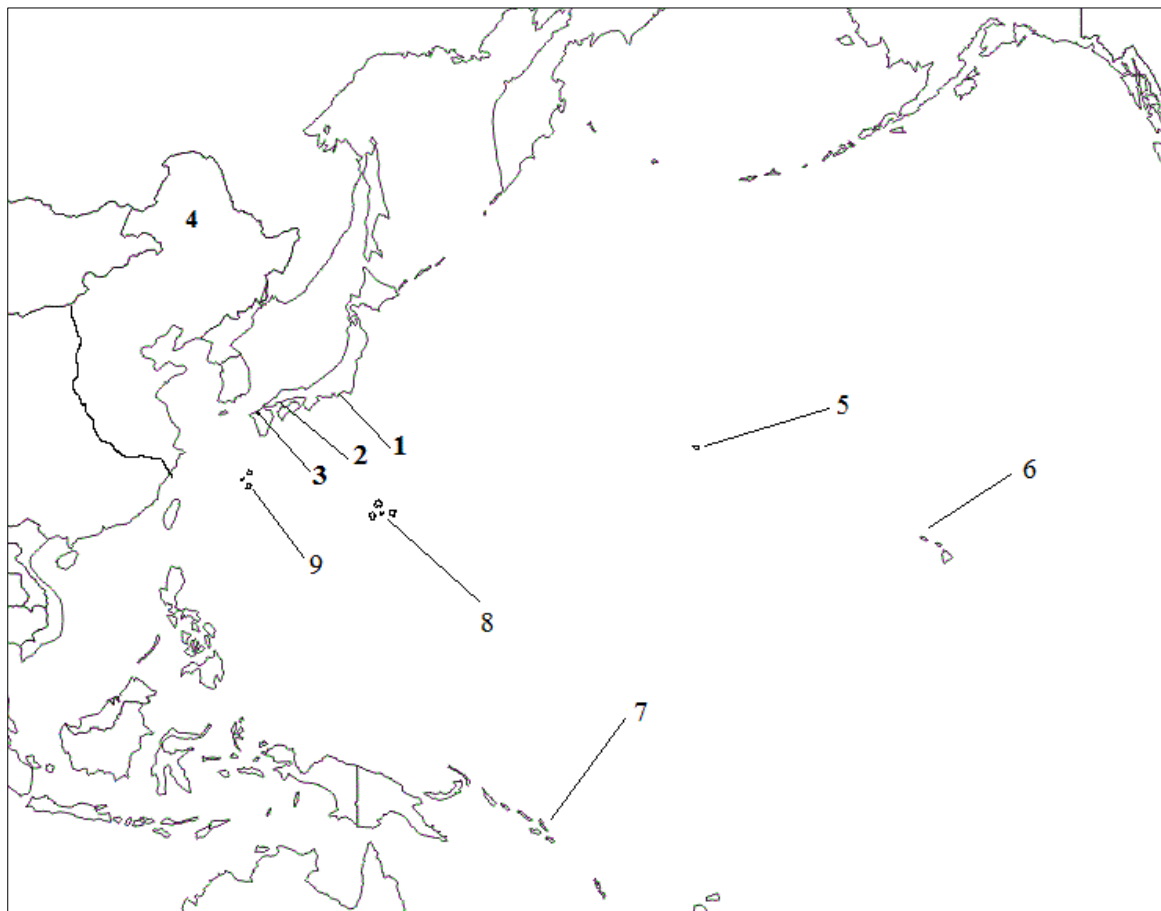
B) Kako se zvala vojna operacija kojom je oslobođen prostor označen slovom B?

1	
---	--

C) Kako se zvao korpus JNA koji je iz smjera označenog brojem 5 napadao postore Zapadne Slavonije?

1	
---	--

30. Pozorno proučite prikazanu kartu Pacifičkog bojišta u II. svjetskom ratu i odgovorite na postavljena pitanja.

- A) Kojim je brojem označen otok pored kojeg je Japan doživio prvi veći poraz u sukobu s SAD-om i koje godine se to desilo? (broj, godina)

1	
---	--

- B) Kojim je brojem označen strateški važan otočić koji su saveznici osvojili u veljači 1945.g.?

1	
---	--

- C) Kada su saveznici napali grad označen brojem 3? (točan datum)

1	
---	--

31. Pozorno proučite prikazanu kartu Hrvatske u Domovinskom ratu i odgovorite na postavljena pitanja.

- A) Koja je vojna operacija hrvatske vojske označena na zemljovidu brojem 4?

1	
---	--

- B) Kada je održana vojna operacija hrvatske vojske označena brojem 5 ? (točan datum početka i kraja operacije)

1	
---	--

- C) Kako se naziva vojna operacija održana na prostoru označenom brojem 6?

1	
---	--
